

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2022жыл 1 апта

Күндізгі кезеңдері	Дүйсенбі 31.10.2022	Сейсенбі 01.11.2022	Сәрсенбі 02.11.2022	Бейсенбі 03.11.2022	Жұма 04.11.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды жағдайы көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуың ойыну.Баладан бүгінгі көңіл күйі, оны не қанжастырытыны туралы сұрау, бағаны жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру(сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен өзіндік тәрбиелеу, кеңес беру	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (балу қызығушылығы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зияткерлік қабілетін дамыту үшін балалардың пікірлерін, бағасын жеке жазметтеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары, (Мозайка, папа) қуыршақтар, шағын өлең түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояу, суретті кітапшаныңды бояу, қарау. Құрастырмалы ойындарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау. Сорелерге ойындарды жинау. Балалармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қараша айына арналған танертенгі жаттығулар жосын бойынша жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғынас	Күндізгі өмірдегі гигиеналық дағдыларды сақтауға жеткілікті білімді жетілдіру. Таңғы нас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (малмен-гигиеналық дағдылар, өміне-ай қызмет ету, келешіктерінің ерек әрекеті) Ой орнын тазалап отыру. Тізе және ұяқтың тазалануы, қысқым дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жауып отырып, асықпай әбіен шайнауды үйрету. Тамақтанған болғаннан кейін алғыс айтуды тыстықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер; Балалардың кейінгі: әлемі, мейірімді, жақсы және-күймен өзін аударып, бүгінгі күн сендерге қушыны пен көптеген жаңа қызықты әсерлер әкелген деп «Көңілді-күйменін айтысу».				

	«Менің кітабым» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Үйден алып келген кітаптарын қарау. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жиналыстарды біту, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жиналыстарды жасау(сөйлеуді дамыту)				
Үйлестірілген іс-әрекеттер	Қатақ тілі Балалардың ересектерімен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау. Бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге білуге.	Дене шымықтыру	Мұзыка	Дене шымықтыру	Дене шымықтыру
	Таныс кітаптарды танысу реттерді балалармен бірге қарастыру, оларға әрекеттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың тіпсіроерінің дауыс әдетін айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляцияда қиындарының дамуына жеттуге бағытталған жаттығулардың жасау	Кітаптан «Шыңдан» ертегісін оқып беру. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою. Дауысты (а, ә, о, у) және еңбекші (н, б, ж, қ, т, л, ж, ш, с, з) дыбыстарының атақ айтуын үйрету. (Сөйлеуді дамыту) Шыңдан суретін салдырту. Балалардың таңдау бойынша қарындаш немесе қолкаламмен жұмысын жасау. Суретсіз үлкенді қарындашты қолдану, дыбыстық слайд, дұрыс оқуды	Балалардың геометриялық фигура үшбұрыш пен таңыстыру, ұстау және қору тәсілдері арқылы алынған фигураны зерттеу мүмкіндік беруге. Топтағы заттардың фигураларға ұқсас қолөнерін табу. Кітаптардан сондай ішінде бір ма қарап, таңыту. (Математика негіздері) Үшбұрыш фигурасын	Кітаптардың қызығушылығын ояту. Таныс кітаптарды суреттерді балалармен бірге қарастыру. Балалардың сөздік қорына орып алынғандарының анықталуына бағытталған жұмыстарды орындау. Балаларға бір бірден қорыдан зат алдырту. Алмай жатып оқу не оқын сипаттату арқылы таңыту. (Сөйлеуді дамыту)	Әңгімелерді ұстау, астық, арман, жаңында ертегі жиналыс сөздермен бірге қолдану, өңдеу. (Сөйлеуді дамыту) «Үлкенің үйіне» ертегісін кітаптан оқып беру. Кейіпкерлердің іс-әрекетін сипаттауды үйрету. (Көркем әдебиет) Үйірісті ермегінің жасау.

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	үйрету. (Сурет салу) Ермек сөз кәсіктерінің аңғарыны жарысын, ділмалыту, есу, жияотасындардың алымын аңғарды мүсіндеу (Мүсіндеу) Дайын шаяқанды ертегі жетісі бейнеленген суретке орнып тауып асысырту. (Жапсыру)	найзаланып әр түрлі құрылымдарды ойлап шығарып құрастырту. (Құрастыру)	және көркем әдебиет) Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылым бөліктерін: текшелерді, кіргіштерді ажырата білуге үйрету. (Құрастыру)	Мүсіндеу барысында әуестілікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық					Балалардың дербес қимыл бәсеңділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жапдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс найзалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы қиындықтарға бақылауға үйрету. Балаларды ретімен жіберу (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс қимыл бақылау (сөйлеуді дамыту, өмір-өлі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасы дамыту). Қатармен жұптасып жүруді, ютарды бұзбауды үйрету.
Серуен	Ауа газына ауынысымен сұмбат. Еңбек иелеріне құрметпен қарату, олардың еңбек нәтижелеріне қызықтанып таныстыруды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру)	Балабақша ауасын бірнеше бірнеше бірдей заттытабу, салыстыруды жасау. (Математика негіздері) Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлі ренісін таныстыру. Әр	Серуенде қимыл алаңында балалармен дене жағтыту, ұзындықтары мен қызығушылықтары туралы Ауа құшытын қолғапты құрастырып таныстыру. Ұшып өткен самолетті.	Ауа райына бақылату. Желдің бағытына бақылату. Желге қарсы және желдің бағытымен жүгіруді жасау. (қоршаған ортамен таныстыру) Балабақша	Құстарды бақылату. Аққу мен үйректің және басқа да құстардың ортақ белгілері туралы әңгімелесу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Ұлттық бұрышқа бару. Әлемі көлемдер

	<p>Бормен жерде өртүрпөтүнүндегі каттар,мыс-ақ, ойышыстар, жапыуарлар және заттарды тандуу бойынша бейнесууге білуу (Сурет салу)</p> <p>Қималды ойын: «Өз үйіңді жылдам тап»</p> <p>Балалардың қауым бойынша еркін ойындар</p>	<p>түрлі ғимараттар құрыстыруды үйрету. (Құрастыру)</p> <p>Қималды, еркін ойындар Спорттық жаттығулар: Спорт залда үшангелектіменкөметті тура, шеңбер бойымен, оңт және солға бұрылып тебуді үйрету.</p>	<p>құстарды бақылау. (Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Көрсен заттарының бейнесін аташпен құмда немесе ауада сызып жүруді ұйымдастыру. (Сурет салу)</p> <p>Қималды ойын: «Құмға алу»</p>	<p>аулашынан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен ойнама бойынша (ұзын-қысқа, биік-дәлелдерге) кем қалыстыруды үйрету (Математика негіздері)</p> <p>Қа «Тырнақар»</p> <p>Спорттық жаттығулар: Спорт залда үшангелектіменкөметті тура, шеңбер бойымен, оңт және солға бұрылып тебуді үйретуді жасау</p>	<p>мен көрсенелерге назар аудару. Мольбертте салып жүруді үсыту. Қазақо-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайта жасалуға баулу. Сурет салуда қауым ісін істей ақтауға дақыптылыққа баулу. (Сурет салу)</p>
Серуеннен оралу	<p>Топта оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-біріне іттермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен қолдануға және пөшінуге, ұқыптылыққа, қолдануға және қалыптастыруды байқауға, оларды мерекелі және іс-імен немесе өзбетінше беретуге баулу. Топта кәсіпін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес ойын әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды көрсету, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым және құндық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабынсап, киімдерін сұламалы жуыну. Өзінің жеке сүлгісін таппа білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дағдыту, орнына ілін қойып қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен асқасықты, ащықасықты, майлықты дұрыс қолдану, ащықасықты, тамақтануға қолдану, шайнау, ауызды тастырып сабынсау.</p>				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күшсізгі ұйқы	Кім түймелерін, сырларын өздігімен ағытуды қалыптастыру. Кімдерін ұқытты орындамақ іші (немесе аршаға сөреге) көлемі үйрету. Өз төсек орынға тауым жағуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жабы бөлу музыка тыңдау. Ертегілердің мазмұнын түсінуге тәрбиелендіру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдау. (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояну, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керіту, тыныстау жағтығуларын жасау. Ригалық әліс бойынша сауықтыру. (дәме жағтығулар мен белсенділігі) Кімдерін реттілігімен өзігімен кіну. Түймелерін қадау, сырларын сыру, аяқ кімдерін дүрме кімді үйрету. Тарақты және олармен қалайдаланды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасы дамыту) Қыздарын жуу, құрғатып сүрту, сүгіші өз орнында іші көлемі үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесіме	Таза және ұқытты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауыммен жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (бану қолында ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағым басқа әрекеттер)	Кітаптардан дене мүшелері бейнеленген суреттер қарту. Өтінік және мүшелерін бағдарлау және осы бағдарлау мағыналы сыйақылық бағыттар ыңымықтауды қолдарын үстелдің үстіне және астына қойып ойыну. (Математика негіздері) Балалардың орталықтарына бөлініп,	«Панк» ертегісін қайталап оқып беру. Балалардың кітаптағы суреттерге қарип қайталап айтуын үйрету. (Көркем әдебиет) Балалардың қолдарын байлап, қолдарына бір зат беру. Заттардың сапаларымен қасиеттері: сипап кезу, дәм көру, есту арқылы тануды қалыптастыру	Сөздік қарама-қарсы сөздердің санамен мен қасиеттерін білдіретін, заттардың жапты (ойып) нымыстар, қим, аяқым, м дик жинақ және сөздерімен белгілері бойынша жинақлауды күндермен байыту. Олар ойындарда сұрақтар көлемі. Кітаптар қартуды дамыту. (Сөйлесуді дамыту, көркем әдебиет)	Қолданыс және тікес білімдерді қолдану, олардың арнайылығымен жүргізбелуді үйрету. Кітаптарға қарап әр түрлі кейіпкердің (бауыранны) бейнесін салу, мұрағат жасауды және жазыруды үйрету. (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жазыру)	Қолданыс және тікес білімдерді қолдану, олардың арнайылығымен жүргізбелуді үйрету. Кітаптарға қарап әр түрлі кейіпкердің (бауыранны) бейнесін салу, мұрағат жасауды және жазыруды үйрету. (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жазыру)

	Қ/о «Қиғ жылдам?» Көңілсіздік бағдарлауға «жүгір», «сұста», «түр» белгілерін ескеріп көрсетер жасауға үйрету	Қ/о «Тырналар»			дәлдігі, жұнді- түндіз, тәжіртіп көрсетсе. (Математика негіздері) Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім көмегімен көрсету, байланыстығын жалыптастыру
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшадағы кінәсі туралы әңгімелесу. Жаппаған тәжіртіптерін үйге сұрауға тәртіп беру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2022 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 07.11.2022	Сейсенбі 08.11.2022	Сәрсенбі 09.11.2022	Бейсенбі 10.11.2022	Жұма 11.11.2022
Балаларға қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жағлы жағдай жасау. Балалар қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, биланы жеке пікірін білдіруге тарту. (Төйкеулі димыту).				
Ата-аналармен өзгiмелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, тазалығы және денсаулығы жағында ата-аналармен өзгiмелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бағу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындармен ойын, Дидактикалық ойын «Тыңдап ал да, ітып ата», «Суреттерді орналастыру», «Дуысынан таны», «Бұл кімнің дуысы?» Оңір орталығында сурет салу, суретті кітапханаларды білету, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау. Тәбиғат бұрышының өкелеушілерді бақылаудың шартына қалыптастыру. Балалармен жеке жұмыс. Балалардың жолны қабылдағанын ережелер мен нормаларды мен еруіне жоқал ету. Тірі және өлі табиғат шарты мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
Танертен жаттығу	Қараша айына арналған танертенгі жаттығуларды орындату (Жалпы димытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Денсаулықтың неқұлдылығы туралы түсінікті димыту; ешк болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «сапауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алашқы түсініктерді беру.				
Таңғыс	Таңғыс ас алында қолдарын сүмен сабынлап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дәлділар, өзіне-өзі қызмет ету) Өзі орынға тауып отыру. Тілі және ұқытты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кейінде аузын жууды отырып, асықпай өлден шайнауды үйрету. Тамақтанған бұлғаннан кейін				

	алғыс айту, ас қабыру, (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы ашып, «Бала бала бақшаны» әңгіле Балалардан қандай ойындар ойнығысы келетінін айтып бөлісуіне жолдай жасау. «Тазадық дегеніміз не?», «Тазадық деген не?», «Денсаулық деген не?» тақырыбында ойынделуіне негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет туралы талдау жасау, әрекеттер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тілі Артикуляциялық және сөздік қабілетін арттыру, сөйлеу кезінде тыныс алу, дыбыстың дамуына жағдайларын жасау. Видео материал көру. Денсаулық дегеніміз не? «Тазадық деген не?» сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіндіріп жетілдіру. (сөйлеуді дамыту) салынып тазадық құралдары, сүзгі, тарак, таспаның түстерін дұрыс таңдап бояу. (Сурет салу) Құрылым заттарымен жұмыс жасау бөлме	Дене шынықтыру Ересектердің сөзін тыңдау және түсіндіру, «Қызығымас» мультифильмді тамашалау. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	Музыка «Менің бөлме» тақырыбында ойынделуіне негізінде қандай тазадық жұмыстарын жасайды? Сөйлеу әдебиетінің ерекшеліктерін, диалог құру, қолдануы үйрету (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Флапелеграф тастасына үйдің тазадығын қолданатын заттарды тауып жапсырту. (Жапсырту)	Дене шынықтыру Денсаулыққа байланысты әрекеттерді қайтадан алуға болды ма? Ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Дәруменге бай кешендердің суретін таңдау бойынша	Дене шынықтыру Тапсырмалары бар қараттарды көрсету. Ойында қорғаныс ба? деп «артықпен тәп» ойынында тапсырмаларды орындату. Тазадық құралдары жеке басқа, үйге арналған суреттері арқылы және жұмыстарды орындату. (математика негіздері) дәстүрленген тас сурет салу негізінде (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі түсті бояуларымен)

	құрастыру (Құрастыру)			сәйкесті (Сурет салу)	табиғат сипаты дағдыларын қалыптастыру. Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс жасау (Сурет салу)
Сөруенге дайындық	<p>Балалардың ойын құрал-жабдығын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. сондай-ақ терезенің алдына шығару, рөлдерді қалдырмау, басталдықпен көтерілгенде және түскенде таныған ұстау) қауіпсіздік ережелерін дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларды ретімен келтіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс келініп бақылау. Қыс шаңғыларымен таза ұстау және жинауды қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p>				
<p>Ауа-райының жағдайына байланысты (суық, жылы, ылғал, жел, салқын) табиғаттағы сымалдық құбылыстарын бақылау күнтізбесінде жылдың күні мен айларын белгілеу ауа-райының жағдайын белгілеу.</p> <p>(Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Танымалдығын досы</p> <p>Таңдамалы жинау.</p> <p>Сығандық ойындар</p> <p>су, Маадір су тақалың жуу.</p> <p>Жуынып сен</p>	<p>Ауада өсіп тұрған ағаштар мен басқа да ағаштарға назар аударту.</p> <p>Туған жерімен өзекті бір өсімдіктерге туралы қарастырылуы мүмкін.</p> <p>(Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Құстарды ауызша санау. Үлкен кіші өкпені салыстыру. Алыста жақынды өкпенің түсінідіру. Құстардың салыстыру дағдыларын дамыту.</p> <p>(математика негіздері)</p> <p>Қызықты ойын: «Үйдің өсімі жабайық»</p>	<p>Күн тәртібімен таныстыру.</p> <p>ароматтандыру.</p> <p>Бөлшектерін санау және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.</p> <p>(математика негіздері)</p> <p>Үй жануарлары мен өсімдіктер туралы білімдерін бекіту. Балабақшада жақын маңдағы үй жануарларын танытамыз.</p> <p>(Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін</p>	<p>Балабақша ауласында өсетін ағаштардың денсаулығын қандай жағдай бар екенін түсіндіру.</p> <p>Ағаштарға күтімді қалай жасау керектігі туралы әңгімелесу.</p> <p>(Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті.</p> <p>Қызықты ойын: «Поэзия»</p>		<p>Табиғат материалдардан орманды бірер жол жасауды үйрету.</p> <p>(Құрастыру)</p> <p>«Спорт денсаулық келімі» өкпені түсіндіру. Спорттық ойындар ойыну.</p> <p>Балалардың дербес әрекеті.</p> <p>Қызықты ойын: «Сақина жасыру»</p>

	арайым, Аппак бети, маңдайып, Тапашыст калдосы- Сүдөгөшпөсө. (көркөм адабият) Балалардын дербес аракети, дамыганын «Ошра айырмачылыгы» татаалдыгы ойынын ойнотуу	ойындары	Курастыру ойынына о каратайым курастыру, курастыру. (курастыру)	
Серуенноралы	Топта ордун калдык жылдам катарга круды дигдаландыру. Асыкпай бир-бирин итермей жүрүдү үйрөтү. Топта кийимди аяк кийимдерин өз бетинче алыстырып, кийим калыптастыру. Жүзбөктөр шешу, олендер, олар жандыктантар, санамасар және т.б. жаттуу (көркөм аракет, дербес ойын аракет) .			
Түскіас	Түскіас кийимдин генералдарды ордунду: колды дүрүс жүрү, өз ордундун ордун билу, колды дүрүс жүрү, ордундун (мык) күркөм сөзүндү Кезектештер дүрүсү (аскандардын, маймактар дүрүсү) (жөн) Тамиканы (оорун билу, дүрүс жүрү, аскандардын дүрүсү) (жөн), үкүнтү тамакташуу, сөйлөсөү, алтысайту) Тамикан соң аякдарын сүмөк шюды калыптастыру. (мадени-гигиеналык дагдылар, өйне-өзі кызмет ету, еңбек аракет)			
Күндүзгүнкү	Кийим түймөлөрүн, сырмаларын өздөгөнө аятуу. Кийимдерин үкүнтү ордундун иш (немесе арайым сөзгө) калды үйрөтү. Өз төсөк ордун тизме жетуде үйрөтү. (өйне-өзі кызмет ету дагдылары, ірі және үсак моториканы дамыту) Балалардын тыныш үйрөтүү үчүн жайы багу мууну тыныш. Кийим халык ертегерин және т.б. ертегерди окуп беру (көркөм адабият)			
Биртүндөз үйрөтүү, сауыктырушаралары	Өз ордундунда отырып жетуде, тыныштау жаттыгууларын жасату. (дене жаттыгуулар мен белсендиги) Кийимдерин реттүүлөн өздөгөнө кийуу. Түймөлөрүн кадау, сырмаларын сыру, аяк кийимдерин дүрүс кийүү үйрөтү. Кыз балалардын шаштарын тартуу үйрөтү. (өйне-өзі кызмет ету дагдылары, ірі және үсак моториканы дамыту)			

Бесіне	Қолдарын жуу, құрағып сүрту, сүлігін өз орнына біліп қояды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар), Көзекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майдастарды үстелге қою, сонымен жинау) Таза және ұяңақты танытастыру. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жөуте үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (бану қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқалар әрекеттері)	Топтағы тарақтарды ұяңақты мен өзі бойынша салыстыру. «Артығын тап» дидактикалық ойыны ойыну. (математика негіздері) Сабындық мүсінді жасау. (Мүсіндеу) Жұмыстың бөлме суретіне сүлігін сабын ісіп шетінен, тарасты жапсыртуы тақыптау. (Жапсыру)	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бау. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы құстардың суреттерін салдырту, түрлі қызықтарды пайдаланып құс мүсінді жасау. Флористикалық тастармен әр түрлі пішіндерден құстарды жапсырту. (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)	Әр түрлі құрылым заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету. (Құрастыру) Тазалық құралдарының суретін салып, ермекшелік мүсінді жасау. (Сурет салу) (Мүсіндеу)	Қулағына мен қарақатты және т.б. жандықтарды салыстыру. Үлкен кіші сөздерін пайдалануды тақыптау. Білім себептеріне салыстыру. «Артығын тап» дидактикалық ойыны. Қарточкалардан бірдей жандықтарды артық жандықтарды таптызу. (математика негіздері) Қарапайым бірліктерді біліп жетілдірумен, жандықтарды мүсіндеу, жапсырту. (Мүсіндеу) (Жапсыру)	Суреттер бойынша әңгімелеу, байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. Жаттаған пікірлерін еске түсіріп айту. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Табияқ бұрышымен мекен-деуілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. (Көрмеге ортамен таптыстыру) ермекшелік ағаш бойы жасаған жұмыстың ішінен ұяңақты жасау немесе тастағы жапсырту дағдысын жетілдіру. (Мүсіндеу) (Жапсыру)

Балалармен жеке жұмыс	Нұриятқа сипатмак жетату, Ферузаға қойылған сұрақтарға жауап берулі үйрету.	Мансұрға он жақ пен сол жақсы айыруға, Гөрөбекке шпінделерді ажыратуға үйрету.	Шырайлыға түстерді ажыратуға, Димашқа ертегінің мазмұнын айтуды үйрету.	Басдулетке әні айтуды, Инкәрге сәттің жүруді үйрету.	Айбибітке қарандықты дұрыс ұстауды, Ахерияге шпінделерді ажыратуға бітуді үйрету.
Серуенгелайыпшылық	Кімдерін реттілік сақтап дұрыс інітуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен ақдәтасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойынайтынын балалармен жоспарлау. (сойлауді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дандылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша ауына ойынықтарды ілемі шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о: Қолға мен қасқар	Құрастыру ойынықтарынан қарапайым құрылыстар құрастырылу. (құрастыру) Қ/о: Тармақтар-тармақтар	Аудалағы тазалықты сақтау суреттерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен ылазық	Қонда музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру (музыка) Дотпен ойындар Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жемістерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жеміс, тауып айт»
Балалардың үйге қайтуы	Балалармен таныстық туралы әңгімелесу. Үйде бірмен артқымен таш ойынын ойындауды ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2023 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.11.2023	Сейсенбі 14.11.2023	Сәрсенбі 15.11.2023	Бейсенбі 16.11.2023	Жұма 17.11.2023
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнайы әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиенің толық ағы - жолын атап сәлемдесулі қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада қандай болды деп сұрау. (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Көңес беру	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жақ ерекшелігіне қарай сөзін қорытынды қалыптастыру туралы әңгімелесу.				
Балалардың зерік әрекеті (балу қималы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Группа балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қорық (ашпағанды алып атып ату), «Ғажайып сандық», «Үйіңің тән» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау. Табият бұрышындағы еңбекке арналуға тарту. Балалармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қараша айына арналған танертенгі жаттығуларды жасау (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өзі сүткісін тауып, сүртіну. (мадени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өзі орнына тауып отыру. Ас бөлемін сөзін білуді қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қоспақты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жууды үйрету, асықтай әбден ішкенін үйрету. Тамақтанған болғаннан кейін ашық айту, ас қайтару.				
Ұйымдастырылған іс- әрекетке	Таңғы жинау. «Бес саусақ» өлеңі				

<p>Шығандық</p> <p>Бас бармағым – атам, үйдің аптасы Балаң үйрек – әжем, ошаң аптасы Ортаң терек – әжем, отау панасы Шылдыр нүмек – шешем, шаңырақ жағры Титтей бөбек – мен, бәрінің балары</p> <p>(көркем әдебиет) «ойыншықтар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлесіп жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ерекшелік туралы көпісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)</p>					
<p>Үйымдастырылған іс-әрекеттер</p>	<p>Қазақ тілі Қоршаған ортадағы құндылықті және қолданылатын тұрақтық қатынасты байланысты сөздерді («бөпе», «ағ», «апа», «іні», «адр», «дә») айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру</p>	<p>Дене шынықтыру</p>	<p>Музыка</p>	<p>Дене шынықтыру</p>	<p>Дене шынықтыру</p>
<p>Ойыншықтар қайша келеді? Бізге ойыншықты қол салмайтын адамдар? сөздік қорын кеңейту, байланыстырын сөйлеуді үйрету. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Сылдырнақ Өзіңге бір жыр жырлап, Отыр інім</p>	<p>Көптең құралдары ойыншықтарымен таныстыру. Олардың өзіндегі қасиеті туралы айту, қалай ойнауға болатынын көрсету. «Артымыз тарт» (әуе жәр, су қолкестер) бойынша карточкалармен жұмыс жасау (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп қолкестердің</p>	<p>Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншықтың алуына жағдай жасап ойнау</p> <p>Таңдаған ойыншықтың (суреті мен сөзі және жансыз, мүсіндеу) жұмыстарын орындау</p> <p>Үй жануарлары мен жабайы жануарлар</p>	<p>«Менің құршағым» тақырыбында әңгімелесу. Үйдегі құршағымды сипаттау, топтағы құршақтарымен салыстыра сөйлеуді үйрету (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>«Ежаңып қоржың» шінен бір ойыншықты ұстап сөзу, бірің қоржың атын атау. Топтағы ойыншықтарды сипаттауды үйымдастыру. Қоржыңна алған ойыншығы туралы не білгендерін әңгімелесу. Өздеріңе ән немесе ертегі құрастыруына мақал ету. (сөйлеуді дамыту,</p>	<p>«Ежаңып қоржың» шінен бір ойыншықты ұстап сөзу, бірің қоржың атын атау. Топтағы ойыншықтарды сипаттауды үйымдастыру. Қоржыңна алған ойыншығы туралы не білгендерін әңгімелесу. Өздеріңе ән немесе ертегі құрастыруына мақал ету. (сөйлеуді дамыту,</p>

	<p>былдырған. Өрі ойынның, өрі аспап</p> <p>Қолында бар сандармық. <i>К.Айрауыз</i> Өлеңімен беру, Өлеңші мағынасын түсіндіру. Бірге жаттау. (көркем әдебиет)</p> <p>Балаларды ортаңыстарға болар құрастыру және сурет салу дағдыларын жетілдіру. карточкаларға қарап қарастыру материалдарынан ойыншыстар құрастыру. (құрастыру)</p> <p>Дәстүрмен таныс әдіспен ойыншыстар бейнесін бояу (сурет салу)</p>	<p>суретін салдырту, мүсінін жасау және қиғалға жапсырту. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)</p>	<p>ойыншыстарын таныстыру. Олардың кітаптарға бейнесін табу. Өз ойларын айтылу. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>Өзінің сүйікті суырпағының екісіні бөлунесіне ермексізден сөйле, әпкей заттар жасауды меңгерту (сурет салу, мүсіндеу).</p>	<p>көркем әдебиет)</p>
--	---	--	--	--	-------------------------------

Серуенге дайындық	Бақалардың дәрбес қимыл бәсеңділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы өңімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Бақаларды ретімен қиялдіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шафтарын тазалау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	<p>Күз менгіздің ерекшеліктеріне назар аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды түсінуді жетілдіру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар</p> <p>Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»</p>	<p>Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын кеңейту. Аула салпыруоны мен бастаушыға көмектесу. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Құрастыру материалдарынан көпік құрастыруды дамыту. (құрастыру)</p> <p>Еркін ойындар, және іс әрекеттер</p> <p>Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»</p>	<p>Балабақшаны мекендейтін үй жануарлары туралы өңімелесу. Оны барынша көру, күтім жасау. Су тамақ беру. (қонжық мысық немесе күнік келеді) (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар.</p> <p>Табиғи материалдардан қора жасау. (құрастыру)</p> <p>ҚО «Поезд»</p>	<p>Ұналығты мен еңі бойынша өсі жарам-қарсы өсіне бірадей жануарларды елтіңізіңіз. Ағаштар түскенін атауын үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)</p> <p>Еркін ойындар</p> <p>Қуыршақ бейнесі бар қиғасын бетше дайып киімдерді жасауды үйрету. (жасау)</p> <p>Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»</p>	<p>Серуенге шықп шыққан ойындарды салыстыру. Белшектерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)</p> <p>Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. (құрастыру)</p> <p>Еркін ойындар</p> <p>ҚО «Поезд»</p>
Серуеннен оралу	Топта оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Топта				

	кнестін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киімін қалыптастыру, санамақтар және әндер т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркемсіз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөздір су, мөздір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асқана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұмытты тамақтану), сойласу, аяғысайту) Тамақтан соң ауылдарын сумен шайлау үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар, өміне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өңдейтінше шығу. Киімдерін ұмытты орындауға іліп (немесе арнайы сөреге) қолды үйрету. Оң төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өміне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін аяғы бауу музыка тыңдау. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру(көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйықлап өту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керіту, тыныстау жаттығуларын жасау. Ритмдік әліс бойынша сауықтыру. (дене жетімділік мен бекемділігі) Киімдерін реттейтінше өңдейтінше киіну. Түймелерін қалду, сырмаларын сырту, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыс балалардың аяқтарының тарауға үйрету. (өміне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүзгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар)				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын меңгеру (асқана құралдарын, майлызаттарды үстелге қою, сонымен жаппау) Тісін және ұмытты тамақтану. Тамақтану маднетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар, өміне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (биік қимылды ойындар, үстел үстін ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Табиғи материалдармен ойынның жасалу (жанғантармен) мүсіндеу. (Мүсіндеу)	«Маша мен аю» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту Көңілді музыкаға би бітлеуді үйрету. (көркем әдебиет, музыка)	Үй жануарлары мен аябайы жануарлар бейнеленген кітаптарды қарау. Жануарлардың аяғы жайлы түсінігін қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. (көркем әдебиет, музыка)	Балалардың аяғы бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. (сурет салу, мүсіндеу, жанысару)
Геометриялық	Көліктерді қол жасқан өң				

	піншілерді таныстыруды жалғастыру. Карточкалармен жеке жұмыстарды орындату. Дидактикалық ойын «Артық пішінді тап» (математика негіздері) Бағалардың жинауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер	жеке қарай орналастыруды үйрету. (Математика негіздері)	және көркем әдебиет) «Артық тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді табу және атауды пысықтау (Математика негіздері)	материалдарымен құрастыруды жетілдіру. (құрастыру) Еркін іс әрекеттер	Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	Фигураға қарапайым дүме үйрену.	Әңгімеге жағғанды айтуды үйрету.	Ақпаратқа сәйкес айтуды үйрету.	Асыныға ертегі мазмұнын айтуды үйрету.	Махаббатқа түстерді ажыратуды үйрету.
Серуенге дайындық	Қызықтарын реттілік сақтап дұрыс айтуға үйрету. Достарына әңгімелесу. Қатармен жүргізіліп жүреді, қатарды бұзбауды үйрету. Тап ауда қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызық ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Тақтаға жасырылған ойындарды тауып жапсырту (жапсыру) Қ/о «Ақ дөп, қызыл дөп» Еркін ойындар.	Қ/о «Посид» Көпкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Бірінші ауа райына байланысты көңіл күйлері жағдайы айтылуы Қ/о «Дөпті дөптен тақтыр».	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу.	Біздің тақтастарымыз қайтадан айтуымыз тиіс (көркем әдебиет) Қ/о Құстардың ұшын келуі» Еркін ойындар.

	Жеке ниғмәтлестер				
Балалардың үйге қайтуы	Баланың көліктер туралы не билетінін сұрау. Көліктер бейнедеген кітаптар қарауды ұсыну				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2023 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.11.2023	Сейсенбі 21.11.2023	Сәрсенбі 22.11.2023	Бейсенбі 23.11.2023	Жұма 24.11.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиенің толық аты - жәнін атап сәлемдесуді үйрету. Балалар қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке ішкірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жағында ата-анамен әңгімелесу. Күннің сұрағуына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (бану қимылы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Группа балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орман тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрынқысына жұмыс істеу, сүлділерге қызығушылықтарын білдіріп, әс әрекетке тарту. Балалармен жеке жұмыс.				
Танертеңгі жаттығу	Қараша айына арналған танертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алашында қолдарын сүмен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Саптарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Өзі орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануы, қызықты дүрыс ұстауды, тамақтанған кестіде ауызын жауып отырып, асықпай әбден жайнауды үйрету. Тамақтанған болғаннан кейін алақас айту, әс қабыру.				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Таңғы аяны. Жақсы киініп күйле жүру үшін бір бірлікте жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс-әрекеттер жоспарлайық деп балаларымен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Қазір жылдың қай мезгілі? Алда қандай мезгіл келе жатыр? Қысқа дайындықты ағымдар, жануарлар, құстар, көліктер қалай жасайды сұрау. Поэзияларын таңдау.</p>				
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекеттер</p>	<p>Қысқ тілі Бұйрықаралы етістіктерді жеке-кей қолдану (бар, кел, айт).</p>	<p>Дене шынықтыру</p>	<p>Музыка</p>	<p>Дене шынықтыру</p>	<p>Дене шынықтыру</p>
<p>Кітаптар орталығында қыс мезгілі бойынша кітаптарды көрсету. Қыс мезгілі туралы не білетінін анықтау. Олар туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім еңелі таш» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауып үйрету. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</p>	<p>Ауылға сапарға бірұды ұятыну. Бапбаланың ішінде үлкен киімді жануарларды танытамы. Олардың қысқы өмірі туралы сұрау. Олар дала да тұрады, жаурайды ма, жаураймай ма? Олар тошып қалмас үшін не істейміз деп әңгімеге тарту. «Қошқанды» әнін айтыту. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)</p>	<p>«Бала бала баланы» әнін айтыту, би қимылдарын жасау. Баланың туралы не білетінін сұрау. (сөйлеуді дамыту) «Құс қанат» оюын таныстыру, қалаулары бойынша түстерді таңдап бояу. (сурет салу) Құрастыру материалдарынан парточаларға қарап баланы құрастыруға көмектесу (құрастыру)</p>	<p>«Қай ертегіден» дидактикалық ойыншықты суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелесуді қызықтыру. Ертегілерде қыс бейнесі қалай бейнеленетінін суреттерден көрсету. (көркем әдебиет) Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салыстыру, санау (математика)</p>	<p>«Қай ертегіден» дидактикалық ойыншықты суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелесуді қызықтыру. Ертегілерде қыс бейнесі қалай бейнеленетінін суреттерден көрсету. (көркем әдебиет) Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салыстыру, санау (математика)</p>	<p>Геродей көліктерді көрсету, дауыстарын салу. Кімнің үйінде қысқа дайындалды. Диалог құруды үйрету. (көркем әдебиет) Әр түрлі көлемде ермекқалап дөңгелектер жасау. Оларды салыстыру, санау. (математика негіздері және мүсіндеу) Көліктерге арнап гараж құрастырылу (құрастыру)</p>

				неліктері) Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасау. (сурет салу, мүсіндеу жасау)	
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарым дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен кіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс кіндіруді бақылау. Кітім шафтарын тазалау және жинауды алыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балабаның ауасына ала ауа райын бақылау. Жапырақтардың тербелуі мен жерге түсуін таныштыру. Құстарға қарау. Олардың үй құстарының айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беру. (қоршаған ортамен таныстыру) Ұжымдық сурет салдырту. Қаратайым табиғат	Балабаның ауасын сипаттап, ауа райы туралы айтып беруін ұштамдастыру. (қоршаған ортамен танысу) Ах бетке төрт түліктің ерекше белгілерінің суретін салуды ұштамдастыру. Ермексанның жануарларымен	Қазақстанды мекендейтін жабайа-домбынастарымен жануарлар мен құстарға ауада жайлы түсініктерін ойындар арқылы таныстыру. Құстардың іыске қалай байланысатынын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру) Балалардың дербес әрекеттері	Құрастыру Айырмашылықтарымен жаңа ойындар (құрастыру) Аула сыңарушыға балабаның ауасын тазиртуде көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	Желсі бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар

	құбылыстарын таяқпен жерде салыну (сурет салу) Еркін ойындар	ерекшелігімен (мүйізі, тісі, құйрығы) жасауды жетілдіру. (мүсіндеу, сурет салу) «Жеті аш» ертегісін кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету. (көркем әдебиет) Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Тастанға торғайларды жапсырту (Жапсыру)		
Серуеннен оралу	Тоңда оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-біріне көтермей жүруді үйрету. Тоңда киегін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киегін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлшемдер, әндер, аңауылдар, салмақтар және т.б. аяқтау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалымен орнып біту, қолды дұрыс сурту, орамалды ілу көрсетпесіз қолдау, мысалы «Сылдыр-шылды мөңдір су, мөңдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнына біту, дұрыс отыру, асқаны құралдарымен дұрыс ұстай біту, ұқыпты тамақтану, сөйлесу, аңғысайту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шайып қалыптастыру. (мадени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде сәлі, Сөйлемеймін күлмеймін, Асқан басқа өткені, Елемеймін, білмеймін. (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	Кіім түймелерін, сырмаларын өздігімен ағыту. Киімдерін ұқыпты орындауға іліп (немесе арнайы көрегіс) қолды үйрету. Өз төсек орынын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы бату музыка тыңдау. Өзіне хаталарының ертегілерін оқып беру (көркем әрекет)				

Біртіндеп үйікпен өңту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып көріту, тыныстау жағдайларына жасау. Ритмдік әдіс бойынша сауықтыру. (дене жағдайлар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өлдінен киіну. Түймелерін қалдау, сырғаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс коюді үйрету. Қыс балалардың шаптарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикасын дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүзгіннен өзі орына кіші коюды үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Көзекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соғынып жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (балу кимылы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Танертен қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. Жыл мезгілдерін санау, табиғат бұрышынан өңірлерді анықтау. (математика негіздері) Балалардың таңдауы бойынша қарды сымалдан жасау. Ақ бетке жылқын қар ұлттарын жасайту. (мүсіндеу, жасыру) Табиғи материалдардан үй құстарына үйлік құрастыру. (құрастыру)	Үстел үсті театр ойынының сәт жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту. (Математика негіздері) Құрастырылған ойынының сәттен төрт түлікке қара қарастыру (Құрастыру) Ақ бетке төрт түлікті төлдерімен сол жақтан оң жаққа қарай жасайтуды пысықтау (Жасыру)	Торғай ойынының сәт жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстыру (үлкен, юші) (Математика негіздері) «Әнші баланың» ойнайтынды, сюжеттік мүсіндеуді орындау. (Мүсіндеу)	«Шалқан» және «Жеті дақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап алынуы, анықтау. дауысты (а, сойлеуді дамыту) а, е, о, ү) және бабалардың таңдауы кейбір дауысты бойынша көңіл (п-б, х-қ, т-д, ж-ш, турлерінің суретін с-э) шыбыстарды салып анықтау. білуін анықтау. көңілдерге жасайту жұмыстарын орындау (сурет салу, мүсіндеу, жасыру)	Кітаптардан ертегілерді айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап алынуы, анықтау. дауысты (а, сойлеуді дамыту) а, е, о, ү) және бабалардың таңдауы кейбір дауысты бойынша көңіл (п-б, х-қ, т-д, ж-ш, турлерінің суретін с-э) шыбыстарды салып анықтау. білуін анықтау. көңілдерге жасайту жұмыстарын орындау (сурет салу, мүсіндеу, жасыру)
Балалармен жекпе-жек		Төребеке	Шырайымға	Махаббатна	Алжурске түстерді

	Мұстарханға қарымданып жұмыс жасауды үйрету.	тақпақтарды мәнерлеп айтуды үйрету.	пішіндерді ажыратуды үйрету.	сандарды ажыратуды үйрету.	ажыратуды үйрету.
Серуенге дайындық	Книжелерін реттiлiк сiптiк дiрiс кiнiуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүрудi, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен таныстыру. (сөйлеудi дамыту, өзiне-өзi қызмет ету дағдылары, iрi және ұсақ моторикашы дамыту).				
Серуен	ҚО «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	ҚО «Саянта аласыру» Кешкі табиғаттың ерекшелiктерiн атау. Балалардың дербес әрекеттерi	Торғайды дабыстарымен салырту Кітаптан ертегi қарау (көркем әдебиет) ҚО «Ақ дөп, қызыл дөп». Балалардың дербес әрекеттерi Еркін ойындар	ҚО «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгiнгi күннің ерекше сәттерi жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттерi	ҚО «Саянта аласыру» Балалардың дербес әрекеттерi Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	Баланың үйдегi күн тәртібiнде ойынның маңыздылығы танытылатын әңгімелесу. Ана бiлiмi жұмыстары жөнiнде ақпарат берiп отыру.				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2023 жыл 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.11.2023	Сейсенбі 28.11.2023	Сәрсенбі 29.11.2023	Бейсенбі 30.11.2023	Жұма 1.12.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балалардан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке шірін білдіруге тарту (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жағында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (білу қимылы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Тоғты балалармен шығын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орман тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрыстыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оқытып, іс әрекетке тарту. Балалармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қараша айына арналған тандертенгі жаттығуларын жасау (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сүзбен сабындап жуу мәдәнін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) От орнына тұрып отыру. Таза және ұяңты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде аузын жууды оқытып, асықпай әбілен шайнауды үйрету. Тамақтанан болғаннан кейін алғаш айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жатып, Балабақша өсігін Үйге тола шайнабыз.				

	Баланыңдай өсіріп, Мәңгелілік бақшамыз. «Менің калам» тақырыбында әңгімелесу. Саябақ, ойын сауық орталықтарымен, жергілікті жердің әдемі суреттерін көрсету. Бүгінгі күнге әр түрлі іс-әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қызық тап Ақпан аяқ үйренгенін сөйлеушілеріне естесіңіз деп әңгімелесіңіз дегенді ұяту.	Дене шынықтыру	Музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
	Кітаптар орталығында үйлер бейнеленген кітаптарды көрсету. Қала туралы не білетінін анықтау. Қаш туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенің аяқ» ертегі жетісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұжымдық сурет салу. Бастыру әдісімен плакатқа үйлер салып, қаламы бейнелеуге баулу. (сурет салу)	Үйден қаланың саябақтарында тұскен (фиталарын алып) күлтірту. Суреттерді тамашалап, естеліктерін бір-біріне айтып беруін дамыту. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) (музыка) Саябақтың суретін салдырту. Ерінексіздіктен ағаштар жақын, барлығын бір жерге жинап саябақ жасау. Дүкендегі ойын құралдарын құрастыруды жасау.	Субұрпақтар туралы не білетінін сұрау. Сурет бойынша әңгімеленуді жетілдіру. (сөйлеуді дамыту) Су бұршақтық жалғулары бойынша түстерді таңдап бояу. (сурет салу) Құрастыру материалдарымен су бұршақтық құрастырып жасау (құрастыру)	Дидактикалық ойын «Бұл қай жер» суреттерін көрсетіп қай жер екенін (саябақ, дүкен, сауша орталығы, саяхат) тауып, әңгімеленуді қызықтырау. (көркем әдебиет) Суреттегі нысандарды салыстыру, санау (математика негіздері) Балалардың	«Менің калам» тақырыбында отбасы мүшелерімен салып қаламы суреттерін тапсытыру, әңгімелену. (көркем әдебиет) Салған суреттерін әңгімелерді үлкен кіші екенін салыстыру (математика негіздері)

		(мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)		таңдап алу суреттері негізінде шығармашылық жұмыстарын орындату. (сурет салу, мүсіндеу жасау)	
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес айналыс бөлесіндігі үшін аяқпай жасау, ойын құрал-жабдықтары дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.</p> <p>Балалардың ретімен кіндігі (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді білдіру. Киім шафтарын тата ұстау және жинауды қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту, өмір-өмі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	<p>Таға ауызді жүріп күз бен қастың айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беруді қалыптастыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар</p>	<p>Балабикінің қылың бөлігіне жата ма? Оны қалай бетуге болады? Балалардың ойларын тыңдау. Басқа балабикіне барып қорда ме? (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Серуенге алынатын кітаптан ертегі оқып беру, суреттерін көрсету. (көркем әдебиет)</p> <p>Дидеястиваның ойыні «Кім екенін тап»</p>	<p>Балалар тұратын қала мен ауыл атауын атап таңуын қалыптастыру</p> <p>Қазақстан Республикасының астанасы туралы білімдерін жетілдіру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеттері</p>	<p>Құрастыру ойышықтарымен таға ауызді ойындар ойыну (құрастыру)</p> <p>Аула тазалануына балабикіне ауласып тазартуда көмек беру.</p> <p>Балалардың дербес әрекеттері</p>	<p>Балабикінің дәлділеріне көріс жасап салып келген суреттерін ішіп қоя. Басқа топтың балаларын танып-таныуға шықтарып оқаларі салған суреттерін таныстыруды ұйымдастыру (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар</p> <p>Құрылыс материалдарымен</p>

					еркін тақырыпта құрылымдарды жасау(құрастыру)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін ітермей жүруді үйрету. Топта мәнетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, өңір жаңыртпаштар, сипамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойлау әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнына біту, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркемсіз қолдану, мысалы «Сығдырлайды мөңдір су, мөңдір суға қолыңды жу» Тамашалану (өз орнына біту, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстап біту, ұқыпты тамашалану, сөйлесіну, айналыту) Тамашаға соң ауылдарын сумен шаюды қалыптастыру(мәдени-гигиеналық тағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Кіім түймелерін, сырмаларын өздігінен ағыту. Киімдерін ұқыпты орындамақ іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнына тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы башу музыка тыңдау. Орыс ашық ертегілерін қолдан беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйықтаноту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып көріну, тыныстау жаттығуларын жасау. Ритмикалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін ретінен өзінен киюі. Түймелерін қашу, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шапталарын тарауға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғағын сүрту, сүтін өз орнына іліп қоюды үйрету.(мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майындарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамашалану. Тамашалану мәнетін қалыптастыру. Асты тауысын жегізе үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

<p>Балалардың дербес әрекеті (бину қимылды ойындар, үстелу егі ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Таулік бөліктерін таңуын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасалғандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. (математика негіздері)</p> <p>Балалардың таңдаум бойынша ермексудым түсін таңдап үй жасау, үйлерді, аянттарды жолдарды білгендерінің жапсырту. (мүсіндеу, жапсыру)</p> <p>Ірі құрылыс материалдардан үй құрастырту. (құрастыру)</p>	<p>Өзгері жасаған ағаштарды - соғ жақтап он жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту. (Математика негіздері)</p>	<p>Таңпаны ойынықтарды үлкеніші екенін анықтап салыстыруды нысаяту. (Математика негіздері)</p> <p>Су бұрқалған мүсін жасау, суды жағалардан қызып анықтау. (Мүсіндеу) (Жапсыру)</p>	<p>Ойынықтарды пайдаланып, ойланертегілерді қарату. ертегі шығарып. Суреттер арқылы бір-біріне айтып беруді дамыту. (сөйлеуді дамыту)</p>	<p>Кітаптардан ертегі шығарып. Суреттер арқылы бір-біріне айтып беруді дамыту. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Қалыптастыру. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балалардың таңдаум бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойын шығарып ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсін жасау. Дайын ойындардан ертегі кейіпкерін жапсырту (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Ақжүрекке сипалықтарды айтуды үйрету.</p>	<p>Мұқтарханға түстерді пазартауды үйрету.</p>	<p>Асыпанаға қарапайым дүрыс ұстауды үйрету.</p>	<p>Әліханға тақияларды зиярлап айтуды үйрету.</p>	<p>Форуаға ертегінің мәтіндігін айтуды үйрету.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Қимдерін реттілік сақтап дүрыс қайыту үйрету. Достарына - контекстеу.</p>				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзше-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/О «Сақина жасыру» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауын дамыту. Балалардың дербес әрекеттері Көңілді ән қосып, дәстүрлі қызығарымын біл білету (музыка)	Қытаптан ертегі қарау. (көркем әдебиет) Қ/О «Ақ дөң, қызыл дөң» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Жетпі, құстарды бақылау. Өңгешеліктерді байқау. (қоршаған ортамен таныстыру) Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш»	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар Бүтінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері
Балалардың үйге қайтуы	Қалың қорық жерлеріне серуенге шығуды ұсыну. Ағты бойы жоспарлы іс әрекеттер бойынша ақпарат беру.				

ТАҢЕРГЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Қарша айы (денталармен)

I. Жүру, қолды алға созып жүру, қолды бөсге қойып, аяқтың ұшымен жүгіру, жән жүру, теңбер болып тұру.

II. Жан-аяқты дымсыз жаттығулары:

1. Бастапқы калып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1-қолды алға сөзу, 2-қолды айқастыру, 3-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау.

2. Бастапқы калып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1-қолды жоғары көтеріп, 2-оңға қарай сермеу,

3-солға қарай сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау.

3. Бастапқы калып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1-отыру, 2-орнынан тұрып, қолды жоғары көтеру, 3-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау.

4. Аяқты аямастырып серіу, 7-8 сек.

III. Еркін таңыс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Көші мен қасқыр (Тәрбиені балалармен бірге)

Сымамақ бойынша қасқыр мен лақты сөйлеп ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолып ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайымын жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тыриалар-тыриалар

(Балалар тыриаларға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуді «Тыриалар-тыриалар, қане тізіліп тұриандар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тыриалар-тыриалар, енді қане жін болыңдар» дейді. Балалар жінке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиені «Тыриалар-тыриалар жылдан сәжәты болыңдар» дегенде балалар жылданға ұқсап, ирелек-ирелек болып тұра қалады. Жастықтар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдылықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жаң-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың ролін тәрбиені атқарады. Мысық ұшықтап кеткенде тышқандар белмесе жүгіреді. Бірақ мысық оянда, қорқпай-созылады, мәнәуліды және тышқандарды ұстап бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) жалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанам.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиенің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытта бағыттап бізуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиені балаларға 3-4 түсті кінкене жалаушыларды таратып берені: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушысы бар балалар, жалаушының түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жоталады. Тәрбиенің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиені «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушының қасына жотанды. Тәрбиені қай топ бұрық жоталғанын белгілейді. Соған соң, ойын қайталанам. (5-6 рет)

Ақ дөп, қызыл дөп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті дөңгелектерді ортаға көрсетіп үйін қояды. Тәрбиеші ақ дөңгелек бергенде, қай бала ақ дөңгелек, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала дөңгелек түсіне қарай ажырата отырып, қол жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поэза

Балалар колоннаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай). Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок бергенде, поезд алға жылжып бастайды, ең әуелі бағы, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте бауалатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, сәтін алушыларға кездеседі. Гудокты естіп сәтін олар қайталан колоннаға тұрады да, поездін қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Дөңгелектерді таптыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтан екі бала шығады. Бір баланың қолына екі дөңгелек беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) таптырады. Осылай әр топтың балалары дөңгелектерді таптырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке қол тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жергілікті табиғаттың табиғатпен таныстырады. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс алушы топтың екі баласының қолына күміс алушы екі қалып беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, қол жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жеміс, тауып айт»

Дәл осы ақпараттарды іріктеліп табу. Көз жұмып ауыздан сөздің тағты айтып не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмді (көкөністер мен жемістерді) алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөліктерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмді таттырып қолға жұмып «жакындап тауып қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сөзді көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындарында отырады. Тәрбиеші торғайларға жем таптырп шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зарылдан автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындарында отыра қалады. Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарымыштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарымыштар ұшып келді дегенде қарлымыш тобындағы балалар алдың қустар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды отызуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізлдерінің үстіне алақандарын жапты. Бастаушы жабулы кезден әрбір ойыншының алақанына салмақмендел бала алақанын жабы қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен—«Сақина қимде»—деп сұрайды. Ол сақинамен қимде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол ол өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырман.

Ол жотаны бес саусақтың бір жерге түйістірсеі ағсақ қиммен оны бүршіктеп қалсыра ұстайды. Содан соң екінші баланы—«ортанғы саусақымды талшы»,-дейді. Екінші балаға қарап байлап отырады да, «ініс»,-деп бір саусақтың басынан шымылп ұстап тұрады. Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл талса, ұпайлы бірінші бала тартады. Үткен бала ұпай алу үшін айна срезжестермен сөздерді жақсы білуі керек. 1. Біз барымыз бақтап шыныға дейін саусақтардың атын бір түгел атай бересің. Басбармақ, бауыр үйрек, ортан терек, шықалар шүрек, қимылдай бөбей. Бес саусақты түгел жұмсады Тағы да бес барымыздың бастап, былай деп 5 с нұсқаты түгел жазады.

Сен тұр шынша бар,
Сен тұр түйең бар,
Сен тұр жылқың бар,
Сен тұр сиырың бар,
Сен қимылдай әлі иәс өкпелің.

Қалаймын қалаймын қарым же де, жоқпаймай отыра тұр.

Енді осы шымылптың оң алақын шұңқырына бүгін құрықта ұстайды деп.

Қуыр-қуыр, ауырман!

Балапанға біздей шым

Өкелі келсе өсіп ші

Қалай келсе ұлақтап бес

Шымылпты шыр айналдырып, баланың алақанын қимылдайды. Осыларды істеп бала бөріні:

Мына жерде жай бар

Мына жерде жылқы бар

Мына жерде жылқы бар

Мына жерде күші бар

- деп баланың біздің қолымыз дәйін тұртып ол сонымен мына жерде күші бар - деп сол қана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

2. Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.

Көрнекілік: біраз санына (15 дана) суреттер жиыны.

Барысы: Әр балаға суреттер таразылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйін есігін жабаық»

Мақсаты: заттарды өлшем бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.

Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.

Мазмұны: қандайын қиылған, есігі жоқ үйін суретін балаларға тарту. Жуан және жіңішке есіктерді үйін өлшемге сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек тастау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, таспелерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.

Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

«Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; бітімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.

Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.

Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарту. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әлемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтары: ішеңден жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне жойып, құрақ құрайды.